

E ENJTE DATA 23 MARS 2023

Të them të drejtën unë kisha përgatitur një diskutim, por duke dëgjuar të gjithë parafolësit u çorientova pak, sepse këtu, në pjesën më të madhe, nuk u trajtua fare aktmarrëveshja, por u bë thjesht politikë. Mua nuk më pëlqen pjesa që disa, qoftë nga ne, qoftë nga opozitës, të bardhën e bëjnë të zezë dhe disa të zezën e bëjnë të bardhë. Mua do të më kishte pëlqyer të flisnim për termat e aktmarrëveshjes dhe nëse kjo është një aktmarrëveshje e drejtë dhe e saktë dhe jo të analizojmë dhe të aludojmë lidhur me sjelljen e njerëzve në të ardhmen qoftë për këtë apo qoftë për diçka tjetër. Të paktën për këtë gjë nuk na e përjashton askush të drejtën që të aludojmë për këdo. Unë do të fokusohem pak tek aktmarrëveshja. Projekti që shënon ratifikimin e marrëveshjes së huas dhe akordimit të financimit prej 67 milionë eurosh është me një maturim prej 16 vjetësh, duke përfshirë edhe periudhën 4- vjeçare pa pagesë principali. Programi Kombëtar i Modernizimit të Sektorit të Furnizimit me Ujë dhe Kanalizimeve të Shqipërisë synon të arrijë qëllimet afatmesme dhe afatgjata të zhvillimit të këtij sektori për furnizimin me ujë për 24 orë. Objektivat kryesorë të zhvillimit të programit janë: përmirësimi i performancës operative dhe financiare të shoqërive ujësjellës-kanalizimeve; rikuperimi i kostove operacionale pritet të përmirësohet me 10% (nga 81% në 91%); rritja e aksesit në shërbimet e ujit të menaxhuar në mënyrë të sigurt në Shqipëri, si dhe vazhdimësia e përmirësuar e furnizimit me ujë në 35 zona të reja urbane për të marrë minimalisht 18 orë ujë, që është edhe një nga kushtet e grantit për t'u zbatuar. Programi është strukturuar në 3 fusha rezultatesh: Fusha e parë ka të bëjë me kuadrin kombëtar të forcuar. Kjo fushë rezultatesh do të mbështesë ofrimin e shërbimeve të ujësjellës-kanalizimeve nga pushteti vendor dhe shoqëritë ujësjellës-kanalizimeve.

Rezultatet priten në dy fusha: instrumentet kryesore të financimit të sektorit dhe përmirësimi i kapaciteteve institucionale dhe sistemeve të informacionit. Fusha e dytë ka të bëjë me një element që realisht, të themi të drejtën, mund të ketë munguar prej shumë kohësh ose mund të jetë përmirësuar tani, por nuk është se ka arritur në nivelet optimale, që është përmirësimi i performancës operacionale dhe financiare të shërbimeve në fushën e ujësjellës-kanalizimeve. Kjo fushë rezultatesh synon të mbështesë arritjen e rezultateve në nivelin vendor, duke mbështetur tre kategori aktivitatesh: një sistem i rishikuar i grantit të bazuar në performancë për qëndrueshmërinë financiare; projekte për përmirësimin e efikasitetit dhe performancës, pra infrastruktura e furnizimit me ujë 24/7, si dhe paketa stimuluese për proceset e rajonizimit të shërbimeve të ofruara nga ujësjellës-kanalizime. Fusha e tretë ka të bëjë me përmirësimin e aksesit në shërbimet e ujësjellës-kanalizimeve në nënzonat e shërbimit. Kjo fushë e rezultateve do të mbështesë krijimin e një hapësire të re financimi brenda AKUM-it për investime në ujësjellës-kanalizime sh.a., për të rritur dhe përmirësuar aksesin në shërbimet e furnizimit me ujë, ku pritet të japë një efekt të pothuajse 10 mijë deri në 12 mijë familje, që po të ecim me një projeksion i bie diku të 40 apo 50 mijë banorë. Programi do të përqendrohet në këto fusha: përmirësimi i vazhdimësisë së furnizimit me ujë në zonat urbane, konkretisht në të gjitha zonat bregdetare; përmirësimi i performancës së shoqërive të ujësjellës-kanalizimeve sh.a., duke përfshirë uljen e sasisë së ujit pa të ardhura, që është një nga problematikat më të mëdha; zgjerimi i rrjetit/shërbimit të kanalizimeve në zonat urbane; përmirësimi i efikasitetit të energjisë, si një nga elementet që duhej të ishte përmendur me shumë forcë, sepse është një pikë kyçe që do të sjellë edhe uljen e kostos së ujit që do t'i faturohet të gjithë qytetarëve shqiptarë; rritja e aksesit në furnizimin me ujë në zonat rurale dhe periferike; sigurimi i mbështetjes së likuiditetit për shoqëritë ujësjellës-kanalizime të lidhura me krizën Covid-19. Masa të tjera që do të mbështeten nga ky program

përfshijnë: përmirësimin e cilësisë, saktësisë dhe qëndrueshmërisë së të dhënave të sektorit të ujit; forcimin e kapaciteteve të fuqisë punëtore të sektorit, si dhe përmirësimin e qeverisjes dhe aktet rregullatore të sektorit. Nuk dua të zgjatem më shumë me pjesë të tjera të aktmarrëveshjes, sepse në vija të përgjithshme këto janë, por dua të them diçka që u përmend këtu. E përmenda edhe në hapjen e diskutimit tim: a mendoni se qytetarët arrijnë ta marrin ashtu siç e thoni ju, pra me ngjyrimë shumë ekstremiste politike, duke thënë se bashkitë e PD-së kanë pasur një performancë super pozitive dhe bashkitë e PS-së kanë pasur një performancë super negative dhe se tek ujësjellës-kanalizimet, që menaxhohen brenda bashkive të PS-së, efekti i rritjes së çmimit të energjisë elektrike ka ndikuar në koston e ujit që u faturohet qytetarëve kurse tek ato të PD-së nuk ka ndikuar?! Pra, ose ndikon tek të gjitha ose nuk ndikon tek asnjëra. Kështu që nëse ka performancë, ka performancë tek të gjitha dhe nëse nuk ka, nuk ka tek asnjëra, por unë mendoj se ka një performancë të lartë. Për sa i përket Bashkisë së Durrësit, ku edhe unë jam deputet, aktualisht 33 zona urbane furnizohen me ujë 24 orë. Siç e thashë edhe më sipër, sipas Bankës Botërore, duhet të jenë të mbuluara minimalisht 35 zona me 18 orë furnizim me ujë dhe deri në fund të vitit 2023 pritet që 44 zona urbane të mbulohen me ujë 24 orë. Për të dhënë edhe një përgjigje dhe çfarë është bërë me fondet e përfituara, po ju them se investimet e përfunduara në Bashkinë e Durrësit nga viti 2014 deri në vitin 2018 janë me vlerë 9,5 miliardë lekë. Investimet për periudhën 2019- 2022 janë afërsisht 4 miliardë lekë dhe investimet e pritshme 2023-2025 janë me vlerë 252 milionë lekë. Mbulimi me ujësjellës është në nivelet e 96,99% dhe për sa u përket investimeve, që unë përmenda, në këtë periudhë dua të bëj një ndërhyrje. Të gjithë e mbajnë mend, të paktën qytetarët e Durrësit, që para 10 vjetësh në të gjitha mediet flitej se plazhet e Durrësit ishin më të ndoturat. A e dini pse ishin plazhet më të ndotura? Sepse nuk kishte kanalizime ujërash të zeza dhe të gjitha derdhjet bëheshin në det, kurse sot nuk ka më asnjë derdhje në det. Nëse mendoni se eliminimet e derdhjeve në det janë natyrale dhe jo si rezultat i investimeve, e keni gabim? Pra, unë ju përmenda vetëm një fakt për t'ju treguar se investimet janë në terren dhe nuk keni nevojë të aludoni.

Aktualisht qyteti i Durrësit furnizohet me ujë 12,5 orë në ditë, ndërkohë që fshatrat furnizohen me ujë 14,6 orë në ditë, pra i bie një mesatare prej 13,08 orë në ditë. Ne pretendojmë, të paktën me këto investime, të arrijmë në atë nivel që t'u japim qytetarëve të Durrësit 24 orë ujë në ditë. Unë ju ftoj që ta miratojmë këtë aktmarrëveshje. Faleminderit!